

РИЗНИЦА УКУСА СТИЖЕ У ШКОЛУ

Пројекат за
основне школе
ОПШТА УПУТСТВА

Циљеви пројекта

Образовни пројекат „Ризница укуса стиже у школу“ развијен је у оквиру пројекта “Food is Culture” (Храна је култура), финансираног од стране Програма Креативна Европа у оквиру Европске године културне баштине 2018. године, а активности које предвиђа ће се развијати током двогодишњег периода 2019-2020.

Општи циљ је да се европским грађанима пренесе идеја да је њихова прехранбена баштина културно наслеђе и формула за изражавање њихове припадности европском континенту као и средство за боље разумевање богатства и јединствености културне разноликости.

Сарадња културног и гастрономског сектора је значајна у заштити и валоризацији европске прехранбене баштине. У протеклих неколико месеци, активности су се развијале у различитим правцима како би се створила интеракција између уметности, гастрономске културе, традиције и креативности. Међу њима су такмичење европских куvara, такмичење за грађане Европске Уније, и мултимедијална изложба за коју бисмо желели да учествујете на креативан начин.

Slow Food је на тај начин идентификовао нови простор за унапређење своје посвећености одбрани биодиверзитета, уметност и креативност као средства за постизање амбициозног циља: откривање и очување локалних подручја (економије, занати, производи, еколошка равнотежа и тако даље).

За овај пројекат сматрамо да је од јединственог стратешког значаја укључити школе тако да, под пажљивим вођењем својих наставника, ученици могу да науче да препознају прехранбене намирнице који су у опасности од изумирања у својим локалним подручјима. Али главни циљ је да се ученици науче методи за тумачење идентитета сопственог локалног подручја, јединствену способност да посматрају и доживљавају заједницу у којој живе, било да је то урбани контекст или рурално окружење. Наш дневни избори и наша способност да разумемо нашу локалну област су једино решење за проблем ерозије квалитета хране и биодиверзитета пољопривреде.

Пројекат Ризница Укуса

Ризница укуса, у оригиналу „Ark of Taste“, је онлајн каталог хране којој прети нестанак а која је део културе и традиције целог света. У Ризници треба да се нађу и биљне и животињске врсте, али такође и производи добијени од њих, јер уз нестанак биодиверзитета биљака и животиња нестају и сиреви, производи од меса, хлебови и посластице који су резултат знања и умећа пољопривредника. Ово знање постоји ван писаних рецепата, као комплексна и богата комбинација вештине и праксе која се преноси са генерације на генерацију. Slow Food већ годинама развија **Ризницу укуса** као један од његових главних алата: кључни циљеви ове платформе за преношење знања о угроженим прехранбеним намирницама су суверенитет хране и приступ доброј, чистој и фер-трејд храни за све заједнице. Ризница је креирана да истакне постојање поменутих производа, скрене пажњу на ризик њиховог нестајања и позове све да предузму акције које ће помоћи њиховој заштити: тражећи их, купујући и користећи, причајући причу о њима и помажући њихове произвођаче. А у неким случајевима, као што је опасност од нестајања дивљих врста, промовишући и њихово очување и репродукцију. Општи циљ није стварање банке семена, банке гена или музеја традиционалног знања већ поновно откривање и давање вредности овим ресурсима да би се подржала локална економија. Slow Food је 1999. године искористио **Ризницу укуса** да покрене прву Президију, у оригиналу „Presidia“. И данас је номиновање производа за Ризницу укуса често први корак да би он постао **Slow Food Президијум**.

Практична упутства

Овај наставни сет је дизајниран тако да помогне ученицима у њиховом откривању Ризнице укуса. То је практично средство које примењује јединствени свеобухватни метод за учење и откривање стварности која нас окружује. Циљ је откривање локалних прехрамбених производа, али и предузимање конкретних акција за заштиту биодиверзитета.

Управо је биодиверзитет истовремено и камен темељац и водиља која повезује кључне концепте главне приче а која је део овог наставног сета, и његови елементи су: окружење, култура и укус... другим речима, чиста храна, знање и укус. То су концепти на којима се заснива филозофија Slow Food (Спора Храна).

Крајњи циљ је да се идентификује локална намирница који ће се сачувати у онлајн каталогу Ризнице укуса, чиме је штитимо и омогућавамо да широј јавности да сазна о њој.

Припрема

Пре свега, предлажемо да прочитате целу причу (види доле), а затим анализирате описане активности и пратећи материјал како бисте се упознали са свим наставним помагалима. Препоручује се да се прича прочита разреду поглавље по часу и да се прати активност предложена на одговарајућој картици (нпр. Поглавље 1 и Картица активности 1). Час ће трајати око сат времена. Предлажемо вам да причу и опис активности имате при себи, тако да деца не забораве заплет приче и концепте који се уче у активностима.

Наставни комплет се састоји од:

1. Прича „Хероји су међу нама - Ризница укуса стиже у школу“, подељен у четири поглавља. Свако од четири поглавља има кључну тему и прати га опис активности.

- Поглавље 1 – Хероји су међу нама. *Биодиверзитет*
- Поглавље 2 – Дани Великог Сивила. *Окружење*
- Поглавље 3 – Село Традиционалног Знања. *Култура*
- Поглавље 4 – Залог јабук. *Укус*

Садржај: Прича се одвија у Долини Арка, месту где су све ствари међусобно различите, али јавља се опасност да се све утопи у Велико Сивило која га напада. Приповедач приче, Мајка Пуж, прати два главна лика, Аниту и Виктора, на путу да спасу Долину. Током путовања, деца и остали ликови откривају елементе који доприносе различитости односно диверзитету: околину, културу и укус. Вођени мудрошћу Мајке Пуж и користећи своју радозналост, успевају да сачувају Долину.

2. Четири картице активности. Свака активност развија један од четири кључна појма

- Активност 1 – Шта је ваша салата? *Биодиверзитет*
- Активност 2 – Колико далеко сте догурали? *Окружење*
- Активност 3 – Игра меморије "Јунаци хране" *Култура*
- Активност 4 – Залог јабук. *Укус*

3. Плакат за попуњавање и чување у учионици када се идентификује производ који ће се сачувати и предложити за каталог Ризница укуса.

Завршни задаци

Желимо да вам се захвалимо што сте изабрали да пратите овај курс који ће вам, надамо се, понудити нови поглед на храну, нове начине тумачења ваше локалног наслеђа, и изнад свега, конкретне алате за подизање свести о културном наслеђу које заслужује да буде откривено и заштићено.

Пратећи смернице наведене у комплекту, на крају курса желимо да идентификујете намирницу из вашег локалног подручја да бисте предложили да се сачува у каталогу Ризница укуса. И то није све: намирница који ђаци изаберу треба да се користи као главни састојак у рецепту који на најбољи начин истиче квалитете намирнице (то може бити традиционални рецепт, породични рецепт или рецепт као ваш властити изум). Треба имати у виду да се за Каталог могу предлагати и прерађене намирнице: сир, суво месо, врста хлеба, комад слаткиша, пиће.

Рецепт који одаберете биће укључен као додатак на нашу мултимедијалну изложбу, која ће бити представљена у неколико европских градова.

Посетиоцима изложбе ће бити омогућено да одштапају рецепте када изложба буде путовала у друга места.

Своје рецепте можете послати као ворд фајл на educazione@slowfood.it. до 20.12.2019.

Додатна наставна средства

- ***Bite Size Slow Food***

<https://slowfood.com/filemanager/Whatwedo/INGexpo.pdf>

- ***Ark of Taste***

www.fondazione Slow Food.com/en/what-we-do/the-ark-of-taste/